

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Aluehallitus 19.05.2025 § 115

Valmistelija

Johtajaylihoitaja Pirjo Syväoja, puh. 040 359 6749

Etelä-Savon hyvinvointialueen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2025–2027 sisältää yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumiseksi laaditut konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet, jotka koskevat sekä henkilöstöä että palvelutuotantoa.

Henkilöstön osalta tavoitteena on rakentaa työyhteisö, jossa jokainen työntekijä voi kokea olevansa arvostettu ja yhdenvertaisesti kohdattu ja kohdeltu riippumatta taustasta, sukupuolesta tai elämäntilanteesta. Yhdenvertaisuuden toteutumista edistetään mm. vahvistamalla esihenkilöiden osaamista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksissä, kehittämällä rekrytointikäytäntöjä ja varmistamalla, että palkkaus on läpinäkyvää ja yhdenvertaista. Myös työn ja muun elämän yhteensovittamiseen tarjotaan joustavia ratkaisuja kaikille työntekijöille tasapuolisesti. Työyksiköiden hyvinvointia seurataan säännöllisesti, ja syrjintään tai häirintään puuttumista ohjaavat selkeät, yhtenäiset toimintatavat.

Palvelujen osalta suunnitelman tavoitteena on varmistaa, että kaikki asukkaat saavat tietoa palveluista ymmärrettävästi ja voivat käyttää palveluja esteettömästi, riippumatta esimerkiksi kielestä, vammaisuudesta tai iästä. Yhdenvertaisuuden tulee näkyä niin fyysisissä kuin digitaalisissa palveluissa. Erityistä huomiota kiinnitetään saavutettavaan viestintään, tulkkipalvelujen saatavuuteen ja digituen tarjoamiseen niille, jotka sitä tarvitsevat. Asiakkaiden osallisuutta vahvistetaan keräämällä palautetta, hyödyntämällä kokemusasiantuntijoita ja kehittämällä osallistumisen rakenteita, kuten asiakasraateja. Lisäksi päätöksenteossa on käytössä vaikutusten ennakkoarviointi, joka auttaa tunnistamaan päätösten mahdolliset eriarvoistavat vaikutukset jo etukäteen.

Tämä suunnitelma luo rakenteet ja työkalut, joilla hyvinvointialue voi täyttää lakisääteiset velvoitteensa (Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 ja Tasa-arvolaki 609/1986). Se on strateginen työkalu, joka tukee

hyvinvointialueen arvoja sekä vastuullista, osallistavaa ja kestävää johtamista. Päätöksentekijöillä on keskeinen rooli suunnitelman toimeenpanossa ja vaikutusten seuraamisessa. Eloisan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma antaa hyvinvointialueelle selkeät suuntaviivat oikeudenmukaisemman ja osallistavamman toimintakulttuurin rakentamiseen, ja sen onnistunut toteutus vaatii johdonmukaista seuranta- ja resurssien ja johdon tukea.

Suunnitelman hyväksymisen jälkeen alkaa sen käytännön toteutus ja seuranta, jotka ovat ratkaisevia tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa arvioidaan vuosittain. Keskeinen vastuutaho suunnitelman toimeenpanossa ja arvioinnissa on hyvinvointialueen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmä. Työryhmä koostuu eri toimialojen asiantuntijoista sekä henkilöstön ja työnantajan edustajista, ja se koordinoi suunnitelman etenemistä, seuraa asetettujen tavoitteiden toteutumista ja tukee esihenkilöitä ja johtoa yhdenvertaisuustyössä.

Toimivalta

Yhdenvertaisuuslaki (1325 / 2014) 5 §
Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) 6 a §
Hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman tiedoksi ja esittää sen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

Käsittely:

Asiasta käydyn keskustelun aikana Pirkko Valtola teki Jaana Strandmanin kannattamana esityksen asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun. Puheenjohtaja totesi, että asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun on tehty kannatettu esitys ja siitä on näin ollen äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista uudelleen valmisteluun äänestävät EI. Äänestyksessä annettiin yhteensä 13 ääntä, joista JAA ääniä oli 7 ja EI ääniä 6. Puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyä jatketaan.

Asiasta käydyn keskustelun esittelijä aikana muutti esityksensä seuraavaan muotoon:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman.

Aluehallitus esittää lisäksi, että aluevaltuusto valtuuttaa johtajaylihoitajan tekemään yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan tarvittaessa vähäisiä tai teknisluonteisia korjauksia.

Lisäksi esittelijä esitti, että liitteenä olevaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan tehdään sivulle 19 seuraava muutos palvelujen satavuutta ja saavutettavuutta koskevaan tavoitteeseen: Fyysisiä, liikkuvia tai digitaalisia sotepe palveluita on tarjolla koko hyvinvointialueen alueella (aiempi muotoilu: fyysisiä sote-palveluita on tarjolla koko hyvinvointialueen alueella).

Esittelijän tekemät muutosesitykset hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esittelijän muuttaman esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Aluevaltuusto 26.05.2025 § 28
2993/00.01.02.02/2025

Asiaselostus: Aluehallitus 19.05.2025 § 115 (ks. asian aiempi käsittely).

Toimivalta

Yhdenvertaisuuslaki (1325 / 2014) 5 §
Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) 6 a §
Hallintosääntö 8.5 §:n 1 kohta

Aluehallituksen esitys:

Aluevaltuusto

1. hyväksyy liitteen mukaisen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman;
2. valtuuttaa johtajaylihoitajan tekemään yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan tarvittaessa vähäisiä tai teknisluonteisia korjauksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi